

Traťový dělník / traťová dělnice (kód: 37-066-E)

Autorizující orgán: Ministerstvo dopavy
Skupina oborů: Doprava a spoje (kód: 37)
Týká se povolání: Traťový dělník
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 2

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Opravy, montáže a demontáže kolejí a železničního svršku pro činnost traťový dělník	2
Manipulace s materiálem, převážení a přenášení pro činnost traťový dělník	2
Provádění zemních prací s přípravou a úpravou terénu pro kolejové lože pro činnost traťový dělník	2
Orientace v železničních stavebních materiálech a jejich vlastnostech pro činnost traťový dělník	2
Orientace v sestavách a konstrukcích pro železniční svršek pro činnost traťový dělník	2
Provádění prací na železničním spodku	2

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Opravy, montáže a demontáže kolejí a železničního svršku pro činnost traťový dělník

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést vystrojení betonového a dřevěného pražce včetně jeho vrtání, včetně vrtání kolejnic a jejich řezání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést na výhybce montáž či demontáž jazyka nebo jazykových opěrek nebo přídržnic	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Manipulace s materiálem, převážení a přenášení pro činnost traťový dělník

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat a vysvětlit uložení pražců a kolejnic na skládce	Ústní ověření
b) Popsat manipulaci s pražci	Ústní ověření
c) Popsat manipulaci s kolejnicemi	Ústní ověření
d) Popsat uložení drobného kolejiva	Ústní ověření
e) Provést manipulaci s drobným kolejivem	Praktické předvedení
f) Provést manipulace s výsypným zařízením	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění zemních prací s přípravou a úpravou terénu pro kolejové lože pro činnost traťový dělník

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat pracovní postup a zahájit čištění kolejového lože	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Orientace v železničních stavebních materiálech a jejich vlastnostech pro činnost traťový dělník

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit jednotlivé typy a tvary drobného kolejiva	Praktické předvedení
b) Vyjmenovat tvary kolejnic	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Orientace v sestavách a konstrukcích pro železniční svršek pro činnost traťový dělník

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat funkci výhybky	Ústní ověření
b) Prokázat znalost charakteristických bodů koleje	Ústní ověření
c) Vysvětlit rozlišení průjezdného průřezu a volného schůdného prostoru	Ústní ověření
d) Vysvětlit rozlišení míst veřejnosti přístupných a veřejnosti nepřístupných	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění prací na železničním spodku

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby údržby otevřených odvodňovacích zařízení	Ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO) a prokazatelně doložit absolvování vstupního školení bezpečnosti práce pro osoby vstupující na provozovanou železniční dopravní cestu, jehož součástí jsou zejména podmínky pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, požární ochrany (PO) a poskytování první pomoci. Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_tp.aspx?id_jp=101884).

U kritérií, která vyžadují praktické ověření, je v případě technického nebo časového omezení možno vykonat pouze zahajovací práce a následně další činnost pouze ústně popsat.

Při ověřování plnění úkolů založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k pravidlům BOZP a PO v rámci provádění úkolů, ke kvalitě práce a k časovému hledisku zvládnutí daných operací.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oblasti stavebnictví a alespoň 5 let odborné praxe v pozici mistr tratí nebo ve vyšší kvalifikaci, která zahrnuje požadavky na tento kvalifikační stupeň v oblasti železničního stavitelství, odpovídající aktuálnímu obsahu příslušné profesní kvalifikace.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou se zaměřením na dopravní stavitelství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti železničního stavitelství nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti železničního stavitelství, odpovídající aktuálnímu obsahu příslušné profesní kvalifikace.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na dopravní stavitelství s praxí v délce minimálně 5 let v oblasti železničního stavitelství nebo ve funkci učitele odborných předmětů, praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti železničního stavitelství, odpovídající aktuálnímu obsahu příslušné profesní kvalifikace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo dopravy, www.mdcr.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro vykonání zkoušky je třeba mít k dispozici prostory s technickým vybavením a sociálním zařízením vyhovujícím hygienickým standardům pro výukové prostory.

Pro vykonání zkoušky je třeba:

- nářadí: ruční nářadí pro práci na železničním spodku a svršku (např. podbíjecí zařízení, utahovací zařízení, vidle, kladivo, krumpáč, křovinořez apod.)
- materiál pro opravy a údržbu železničního spodku a svršku (betonové a dřevěné pražce, díly výhybky pro výměnu, drobné kolejivo, štěrk)
- úsek se železničním svrškem a spodkem (část trati, vlečka apod.) - úsek trati musí být s výhybkou vhodnou pro montážní práce; úsek trati musí obsahovat kolejové lože vhodné pro výměnu pražců a musí být vhodný pro čištění kolejového lože.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické či prostorové vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace doklady (resp. jejich ověřené kopie) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 10 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 7 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro dopravu, logistiku, poštovní a doručovací služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Správa železniční dopravní cesty, státní organizace

Dopravní vzdělávací institut, a. s.